

МАТЕРІАЛЫ
ДЛЯ ЖИЗНЕОПИСАНІЯ
ГРАФА НИКИТЫ ПЕТРОВИЧА
ПАНИНА.

(1770—1837.)

ИЗДАНІЕ
А. ВРИКНЕРА.

ТОМЪ V.

САНКТПЕТЕРБУРГЪ.

ТИПОГРАФІЯ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМІИ НАУКЪ.

Вас. Остр., 9 лин., № 12.

1891.

THE NEW YORK
PUBLIC LIBRARY
357645A
ASTOR, LENOX AND
TILDEN FOUNDATIONS
R 1928 L

WILLIAM
CLUB
YR 1928

МАТЕРІАЛЫ

ДЛЯ ЖИЗНЕОПИСАНІЯ

ГРАФА Н. П. ПАНИНА.

—

ЧАСТЬ ТРЕТЬЯ.

ВИЦЕКАНЦЛЕРСТВО ПРИ ПАВЛѢ І.

1799—1801.

—

(СЕНТЯБРЬ 1799 — МАРТЪ 1801).

ПРЕДИСЛОВІЕ.

Пробывъ два года въ Берлинѣ въ качествѣ посланника, графъ Н. П. Панинъ возвратился въ Россію, гдѣ онъ въ продолженіе года съ чѣмъ-то занималъ должность вице-канцлера при Павлѣ I. Изложенію этой дѣятельности и судьбы графа до воцаренія императора Александра I посвящена третья часть (пятый томъ) изданія „Матеріаловъ для жизнеописанія графа Н. П. Панина“.

При распредѣленіи матеріаловъ я не могъ не обратить вниманія на различіе официальныхъ документовъ и частныхъ писемъ, хотя и въ отношеніи къ этому періоду въ жизни графа какъ и при изложеніи исторіи дипломатической дѣятельности Панина въ Берлинѣ

оказывалось едва-ли вообще возможнымъ провести черту между обѣими группами матеріаловъ. Другимъ началомъ раздѣленія издаваемыхъ мною бумагъ явилось отношеніе вицеканцлера во первыхъ къ иностраннымъ государственнымъ людямъ, во вторыхъ къ русскимъ дипломатамъ, находившимся за границею. Такимъ образомъ переписка Панина съ представителями другихъ державъ помѣщена во II-й и III-й главахъ этого тома, а главы IV-я, V-я и VI-я заключаютъ въ себѣ переписку вицеканцлера съ русскими посланниками въ Лондонѣ, Берлинѣ, Стокгольмѣ и Копенгагенѣ. Объ отношеніи графа Никиты Петровича къ Государю и къ первому члену Коллегіи Иностранныхъ Дѣлъ, графу Ѳ. В. Ростопчину, говорится въ I-й, II-й и VIII-й главахъ. Частной жизни и изложенію событій во время отставки и опалы графа въ самое послѣднее время царствованія императора Павла посвящены VII-я и IX-я главы.

И въ этомъ томѣ какъ и въ предыдущихъ томахъ весьма важная часть матеріаловъ заимствована изъ семейнаго архива Паниныхъ; въ немъ были найдены кромѣ частныхъ писемъ графа къ графинѣ и другія группы бумагъ, въ которыхъ подробно говорится о современныхъ политическихъ событіяхъ, напр. письма англійскихъ государственныхъ людей, графа С. Р. Воронцова, концепты многихъ писемъ графа Никиты Пе-

тровича къ барону Крюденеру и пр. Бѣольшая часть помѣщенныхъ въ этомъ томѣ документовъ почерпнута изъ Главнаго Московскаго Архива Министерства Иностранныхъ Дѣлъ. Поэтому мы при изданіи этого тома какъ и при изложеніи исторіи дипломатической дѣятельности Панина въ Берлинѣ не можемъ не выразить искренней благодарности просвѣщенному содѣйствію Его Высокопревосходительства Господина Директора Архива Барона Теодора Андреевича Бюлера; особенно обязаны мы также участію въ выборѣ, просмотрѣ и приготовленіи къ редакціи матеріаловъ старшему дѣлопроизводителю Московскаго Архива Владиміру Антоновичу Ульяницкому и прикомандированному въ Архивѣ Сергѣю Алексѣевичу Бѣлокурову. Нѣкоторыя довольно важныя данныя заимствованы нами для этого тома изъ донесеній шведскаго посла, барона Стединка, къ королю Густаву IV, хранящихся въ Стокгольмскомъ Архивѣ, и потому мы считаемъ пріятнымъ долгомъ высказать искреннюю признательность за оказанный мнѣ лѣтомъ 1889 г. въ этомъ Архивѣ радушный пріемъ и ревностную поддержку въ моихъ работахъ Господиномъ Директоромъ Архива, Барономъ Таубе, и архивариусомъ Эмилемъ Гильдебрандомъ.

Весьма незначительное число издаваемыхъ въ этомъ томѣ матеріаловъ было уже прежде напечатано, а именно письма графа Панина къ С. Р. Воронцову и нѣкото-

рыя другія данныя, заимствованныя изъ издаваемого Г-мъ Бартеневымъ „Архива князя Воронцова“.

Почти всѣ издаваемые въ этомъ томѣ документы и письма писаны на французскомъ языкѣ. Самое ничтожное число писано по-русски.

Къ этому тому приложенъ видъ дома въ имѣніи графа Никиты Петровича Панина, Дугинѣ.

А. Брикнеръ.

Берлинъ, въ іюнѣ 1891 г.

Оглавление третьей части Матеріаловъ для жизнеописанія графа Н. П. Панина.

ВИЦЕКАНЦЛЕРСТВО ПРИ ПАВЛѢ I.

(1799—1800.)

Документы уже въ другихъ изданіяхъ напечатанные обозначены въ оглавленіи знакомъ †).

Предисловіе	стр. I—IV
Введеніе	» 1— 4

I. Первое время пребыванія въ С.-Петербургѣ осенью 1799 года. стр. 5—20

№№		ч.	мѣс.	годъ.	стр.
1.	Н. П. Панинъ къ графинѣ С. Петербургъ	23	IX	1799.	10
2.	» » » »	28	»	»	18
3.	» » » »	4	X	»	—
4.	» » » »	8	»	»	19
5.	» » » »	20	»	»	—
6.	» » » »	23	»	»	20

II. Офіціальныя бумаги, переписка съ иностранными дипломатами и пр. стр. 21—72

№№		ч.	м.	годъ.	стр.
7.	Записка о реформѣ департамента виѣшнихъ дѣлъ С. Петербургъ	»	VII	1800.	24
8.	Н. П. Панинъ къ Ѳ. В. Ростопчину .	26	II	»	26
9.	» » » »	весною	»	»	29
10.	» » » »	21	V	»	31
11.	» » » »	»	»	»	32

XII

99.	С. Р. Воронцовъ къ Н. П. Панину.	Лондонъ	15	VI	1800.	172
100.	» » »	»	20	»	»	—
101.	» » »	»	21	»	»	174
102.	» » »	»	22	»	»	175
† 103.	Н. П. Панинъ къ С. Р. Воронцову. С.-Петербургъ		18	VII	»	176
104.	С. Р. Воронцовъ къ Н. П. Панину	Лондонъ	24	»	»	177
105.	» » »	»	4	VIII	»	178
106.	» » »	Соутамптонъ	15	IX	»	179

V. Переника съ баронетъ А. Н. Крюденеромъ стр. 181—518

№№	ч.	м.	годъ.	стр.
107. Баронъ Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Любекъ	14	IX	1799.	187
108. Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру. С.-Петербургъ	23	X	»	189
109. Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	4	XI	»	195
110. » » »	7	»	»	—
111. » » »	»	»	»	196
112. » » »	»	»	»	197
113. » » »	»	»	»	198
114. » » »	12	»	»	—
115. » » »	15	»	»	202
116. » » »	19	»	»	—
117. » » »	»	»	»	206
118. » » »	»	»	»	207
119. » » »	20	»	»	—
120. » » »	»	»	»	210
121. » » »	22	»	»	—
122. Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру. С.-Петербургъ	»	»	»	211
123. » » »	26	»	»	213
124. Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	»	»	»	215
125. » » »	»	»	»	217
126. » » »	»	»	»	—
127. » » »	29	»	»	219
128. » » »	2	XII	»	220
129. » » »	6	»	»	221
130. » » »	10	»	»	—
131. » » »	20	»	»	222
132. » » »	27	»	»	—
133. » » »	»	»	»	223
134. » » »	31	»	»	224
135. Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру. С.-Петербургъ	въ концѣ 1799.			—
136. Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	3	I	1800.	228
137. » » »	7	»	»	230
138. » » »	»	»	»	231
139. Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру. С.-Петербургъ	8	»	»	232
140. » » »	»	»	»	233
141. » » »	?	»	»	—
142. Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	10	»	»	234
143. » » »	»	»	»	—

144.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	14	I	1800.	235
145.	» » » » . . . »	16	»	»	236
146.	» » » » . . . »	»	»	»	237
147.	» » » » . . . »	»	»	»	239
148.	» » » » . . . »	17	»	»	240
149.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру . С.-Петербургъ	18	»	»	243
150.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	21	»	»	244
151.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру . С.-Петербургъ	22	»	»	245
152.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	24	»	»	247
153.	» » » » . . . »	»	»	»	249
154.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру . С.-Петербургъ	25	»	»	—
155.	» » » » . . . »	28	»	»	250
156.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	»	»	»	251
157.	» » » » . . . »	»	»	»	252
158.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру . С.-Петербургъ	80	»	»	254
159.	» » » » . . . »	»	»	»	255
160.	» » » » . . . »	»	»	»	258
161.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	4	II	»	259
162.	» » » » . . . »	7	»	»	—
163.	» » » » . . . »	11	»	»	261
164.	» » » » . . . »	14	»	»	—
165.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру . С.-Петербургъ	15	»	»	263
166.	» » » » . . . »	»	»	»	264
167.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	18	»	»	265
168.	» » » » . . . »	21	»	»	267
169.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру . С.-Петербургъ	22	»	»	268
170.	» » » » . . . »	28	»	»	272
171.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	»	»	»	273
172.	» » » » . . . »	»	»	»	274
173.	» » » » . . . »	3	III	»	275
174.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру . С.-Петербургъ	»	»	»	—
175.	» » » » . . . »	6	»	»	277
176.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	»	»	»	—
177.	» » » » . . . »	13	»	»	278
178.	» » » » . . . »	»	»	»	—
179.	» » » » . . . »	17	»	»	279
180.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру . С.-Петербургъ	21	»	»	—
181.	» » » » . . . »	24	»	»	280
182.	» » » » . . . »	26	»	»	281
183.	» » » » . . . »	27	»	»	285
184.	» » » » . . . »	»	»	»	291
185.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	28	»	»	292
186.	» » » » . . . »	31	»	»	—
187.	» » » » . . . »	10	IV	»	293
188.	» » » » . . . »	»	»	»	—
189.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру . С.-Петербургъ	11	»	»	294
190.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	12	»	»	295
191.	» » » » . . . »	14	»	»	—

192.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	16	IV	1800.	296
193.	» » » » . . . »	17	»	»	297
194.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру . С.-Петербургъ	18	»	»	298
195.	» » » » »	20	»	»	299
196.	» » » » »	21	»	»	301
197.	» » » » »	25	»	»	303
198.	» » » » »	»	»	»	304
199.	» » » » »	28	»	»	305
200.	» » » » »	»	»	»	—
201.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	»	»	»	307
202.	» » » » . . . »	1	V	»	—
203.	» » » » . . . »	»	»	»	308
204.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру . С.-Петербургъ	2	»	»	309
205.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	5	»	»	312
206.	» » » » . . . »	»	»	»	313
207.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру . С.-Петербургъ	»	»	»	316
208.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	8	»	»	317
209.	» » » » . . . »	»	»	»	—
210.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру . С.-Петербургъ	12	»	»	—
211.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	»	»	»	319
212.	» » » » . . . »	»	»	»	—
213.	» » » » . . . »	15	»	»	320
214.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру . С.-Петербургъ	»	»	»	—
215.	» » » » »	18	»	»	321
216.	» » » » »	19	»	»	322
217.	» » » » »	»	»	»	323
218.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	»	»	»	—
219.	» » » » . . . »	»	»	»	324
220.	» » » » . . . »	»	»	»	325
221.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру . С.-Петербургъ	22	»	»	329
222.	» » » » »	26	»	»	331
223.	» » » » »	28	»	»	332
224.	» » » » »	30	»	»	333
225.	» » » » »	2	VI	»	—
226.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	»	»	»	—
227.	» » » » . . . »	»	»	»	334
228.	» » » » . . . »	»	»	»	335
229.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру . С.-Петербургъ	4	»	»	—
230.	» » » » »	6	»	»	—
231.	» » » » »	»	»	»	336
232.	» » » » »	»	»	»	337
233.	» » » » »	»	»	»	339
234.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	9	»	»	341
235.	» » » » . . . »	»	»	»	343
236.	» » » » . . . »	12	»	»	—
237.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру . С.-Петербургъ	13	»	»	344
238.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	16	»	»	345
239.	» » » » . . . »	»	»	»	346

240.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру . С.-Петербургъ	16	VI	1800.	347
241.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	19	»	»	348
242.	» » » » . . . »	»	»	»	349
243.	» » » » . . . »	»	»	»	—
244.	» » » » . . . »	»	»	»	—
245.	» » » » . . . »	»	»	»	351
246.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру . С.-Петербургъ	20	»	»	—
247.	» » » » »	»	»	»	352
248.	» » » » »	?	?	»	—
249.	» » » » »	?	?	»	353
250.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	23	VI	»	355
251.	» » » » . . . »	»	»	»	356
252.	» » » » . . . »	26	»	»	—
253.	» » » » . . . »	»	»	»	357
254.	» » » » . . . »	»	»	»	358
255.	» » » » . . . »	»	»	»	359
256.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру . С.-Петербургъ	30	»	»	360
257.	» » » » »	»	»	»	362
258.	» » » » »	»	»	»	363
259.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	3	VII	»	364
260.	» » » » . . . »	»	»	»	—
261.	» » » » . . . »	7	»	»	365
262.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру . С.-Петербургъ	10	»	»	—
263.	» » » » »	11	»	»	369
264.	» » » » »	13	»	»	371
265.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	14	»	»	372
266.	» » » » . . . »	»	»	»	373
267.	» » » » . . . »	»	»	»	374
268.	» » » » . . . »	»	»	»	—
269.	» » » » . . . »	17	»	»	—
270.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру . С.-Петербургъ	»	»	»	375
271.	» » » » »	»	»	»	377
272.	» » » » »	»	»	»	—
273.	» » » » »	18	»	»	380
274.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	22	»	»	382
275.	» » » » . . . »	»	»	»	—
276.	» » » » . . . »	»	»	»	385
277.	» » » » . . . »	»	»	»	386
278.	» » » » . . . »	»	»	»	388
279.	» » » » . . . »	»	»	»	—
280.	» » » » . . . »	24	»	»	390
281.	» » » » . . . »	»	»	»	393
282.	» » » » . . . »	»	»	»	394
283.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру . С.-Петербургъ	25	»	»	—
284.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	27	»	»	396
285.	» » » » . . . »	»	»	»	397
286.	» » » » . . . »	28	»	»	—
287.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру . С.-Петербургъ въ концѣ VII »				399

238.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру .С.-Петербургъ	28	VII	1800.	400
239.	» » » » » » » » »	»	»	»	—
290.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	31	»	»	401
291.	» » » » . . . »	»	»	»	402
292.	» » » » . . . »	1	VIII	»	404
293.	» » » » . . . »	»	»	»	405
294.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру .С.-Петербургъ	»	»	»	407
295.	» » » » » » » » »	»	»	»	408
296.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	4	»	»	410
297.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру .С.-Петербургъ	6	»	»	411
298.	» » » » » » » » »	»	»	»	413
299.	» » » » » » » » »	»	»	»	415
300.	» » » » » » » » »	7	»	»	—
301.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	»	»	»	418
302.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру .С.-Петербургъ	8	»	»	419
303.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	11	»	»	—
304.	» » » » . . . »	»	»	»	420
305.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру .С.-Петербургъ	13	»	»	—
306.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	18	»	»	421
307.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру .С.-Петербургъ	19	»	»	423
308.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	21	»	»	425
309.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру .С.-Петербургъ	22	»	»	426
310.	» » » » » » » » »	»	»	»	434
311.	» » » » » » » » »	25	»	»	436
312.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	»	»	»	—
313.	» » » » . . . »	»	»	»	437
314.	» » » » . . . »	»	»	»	—
315.	» » » » . . . »	28	»	»	439
316.	» » » » . . . »	»	»	»	440
317.	» » » » . . . »	»	»	»	441
318.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру .С.-Петербургъ	29	»	»	—
319.	» » » » » » » » »	»	»	»	443
320.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	30	»	»	—
321.	» » » » . . . »	»	»	»	444
322.	» » » » . . . »	1	IX	»	—
323.	» » » » . . . »	»	»	»	—
324.	» » » » . . . »	»	»	»	445
325.	» » » » . . . »	»	»	»	446
326.	» » » » . . . »	4	»	»	447
327.	» » » » . . . »	»	»	»	—
328.	» » » » . . . »	»	»	»	448
329.	Н. П. Панинъ къ бар. Крюденеру .С.-Петербургъ	5	»	»	—
330.	» » » » » » » » »	8	»	»	449
331.	» » » » » » » » »	»	»	»	450
332.	Бар. Крюденеръ къ Н. П. Панину . . . Берлинъ	»	»	»	—
333.	» » » » . . . »	»	»	»	451
334.	» » » » . . . »	»	»	»	—
335.	» » » » . . . »	»	»	»	—